

نگاهی به جنایت‌های ارتكابی در میانمار و تأثیر آن بر بی‌ثباتی اقتصادی کشورها

سجاد رحمتی^۱ جمال بیگی^۲ بابک پور قهرمانی^۳

چکیده

لازمه امنیت اقتصادی، امنیت ملی است و پیشرفت اقتصادی نیز باعث پیشرفت اجتماعی، فرهنگی و نظامی می‌شود، با عدم تأمین امنیت تمامی فعالیت‌های مذکور دچار اختلال می‌شود. یکی از مواردی که امنیت اقتصادی کشورها را به خطر می‌اندازد، جنایت‌های ارتكابی در میانمار هست که شامل جنایت‌های نسل زدایی، علیه بشریت و جنگی می‌باشد. این مقاله با شناسایی جنایت‌های ارتكابی در میانمار، به دنبال بررسی چگونگی تأثیرگذاری این جنایت‌ها بر بی‌ثباتی اقتصادی کشورها است. روش تحقیق توصیفی و تحلیلی بوده و گردآوری اطلاعات نیز به صورت گردآوری و فیش‌برداری می‌باشد. نحوه انجام پژوهش کیفی بوده و یافته‌های تحقیق حاکی از این است که به تبع جنایت‌های ارتكابی در میانمار، مهاجرت افزایش یافته و به دنبال آن تولید ناخالص ملی نیز کاهش یافته است. همچنین کشتار مسلمانان، تخریب و نیز قتل و غارت در این کشور، باعث آسیب زدن به پایه‌های اقتصادی در سایر کشورها می‌شود.

واژگان کلیدی: جنایت بین‌المللی، نسل زدایی، جنایت علیه بشریت، بی‌ثباتی اقتصادی، میانمار.

۱- دانشجوی دکتری تخصصی، رشته حقوق کیفری و جرم‌شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران sajadrahmati59@yahoo.com

۲- دانشیار، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران (نویسنده مسئول) jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir

۳- دانشیار، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران pourghahramani@iau-maragheh.ac.ir

1- مقدمه

ایجاد درگیری و جنایت‌ها در عرصه بین‌المللی از مهم‌ترین عوامل در تغییرات اقتصادی شده است. هرچند ممکن است بسیاری از کشورها با وجود جنگ از طریق فروش سلاح و مهمات به کشورهای متخاصم به درآمد اقتصادی دست یابند ولی در واقع و به‌طور کلی عکس قضیه حاکم است و این اقدامات باعث رکود اقتصادی خواهد شد. یکی از عوامل اصلی در رکود اقتصادی و بی‌ثباتی اقتصادی جنایت‌ها ارتكابی در کشور میانمار است.

امنیت ملی مهم‌ترین اصل در ثبات سیاسی و استقلال هر دولتی با واحد سیاسی است؛ زیرا بقای هر دولتی، تمامیت ارضی بوده و ثبات اقتصادی آن بستگی به امنیت ملی آن کشور دارد، اهمیت این موضوع به حدی است که برخی امنیت ملی را پیش‌شرط تأمین سایر اهداف می‌دانند (مندل، 10:1379). نظم، امنیت اساس و پایه رشد، توسعه و از ارکان اساسی تحقق عدالت هست، آزادی بر سایه آن محقق می‌شود و بدون آن هیچ امر مثبتی به منصفی ظهور نخواهد رسید (انصارین، 1401: 116) امنیت ملی به‌تنهایی مفهومی ندارد، باید در نظم عمومی جایگاه خود را در تعامل با سایر فاکتورهای تأثیرگذار تعیین کند لذا جهت تبیین و ترسیم این تعامل چاره‌ای به‌جز توجه به سایر جنبه‌های امنیت نداریم (مجیدی، 31: 1386). یکی از مواردی که امنیت ملی را به خطری انداز اقدامات تروریستی هست (ساعی، 41: 1390) از دیگر اقداماتی که امنیت ملی کشورها را به خطری اندازد اقدامات مجرمانه در میانمار است که توسط دولت آن کشور علیه قشر خاصی از جمعیت آن که مسلمانان روهینگا هست اتفاق می‌افتد. یکی از جنایت‌های رخ داده در میانمار جنایت نسل‌زدایی است که باهدف نابودی یک گروه قومی ملی و مذهبی اتفاق می‌افتد (یاقوتی و بهلولی، 3: 1398) از دیگر جنایت‌های ارتكابی در کشور میانمار جنایت علیه بشریت است، این جنایت علیه یک جمعیت غیرنظامی ارتكاب می‌یابد و توسط دولت‌ها ارتكاب می‌یابد (نعمتی، 133: 1399). و دیگر جنایت در کشور میانمار جنایت جنگی محسوب می‌شود، و از بین سه جنایت رخ داده، مبرهن‌ترین جنایت، جنایت نسل‌زدایی است چراکه علیه گروهی خاص که همان مسلمانان روهینگا هستند اتفاق می‌افتد و با عنایت به جنایت‌ها صورت گرفته از جمله قتل، عقیم‌سازی اجباری، کشتار گروهی؛ هدف نهایی از بین بردن و مقطوع‌النسل کردن این گروه هست که از موارد آشکار جنایت نسل‌زدایی محسوب می‌شود. لزوم توجه به سرمایه انسانی و سرمایه‌گذاری در آن، در تحلیل‌های اقتصادی و ادبیات مربوط به آن تا حد زیادی روشن و آشکار است و آن چیزی که مهم است وجود نیروی کار برای تأمین امنیت اقتصادی است. (عماد زاده و همکاران، 15: 1388) بنابراین با کاهش و کشتار جمعیت و به‌تبع آن کاهش نیروی انسانی در کشورها باعث بی‌ثباتی و رکود و کاهش امنیت و بی‌ثباتی اقتصادی خواهد شد.

براین اساس پژوهش حاضر درصدد پاسخ به این سؤال اصلی است که جنایت‌ها ارتكابی در کشور میانمار چگونه می‌تواند بر بی‌ثباتی اقتصادی کشورها تأثیرگذار باشد، برای همین منظور در ابتدا لازم است نسبت به مفهوم شناسی و سپس ارتباط سنجی جنایت‌ها ارتكابی در میانمار و تأثیرات آن بر بی‌ثباتی اقتصادی مورد بررسی قرار گیرد.

2- پیشینه پژوهش

سجاد رحمتی ترکاشوند، جمال بیگی و بابک پور قهرمانی (1401)، در مقاله خود تحت عنوان «مطالعه فقهی و حقوقی جنایت‌ها ارتكابی در میانمار» به بررسی جنایت‌ها ارتكابی در میانمار و مصادیق آن اشاره نموده، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتكابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند

هوشنگ شامبیاتی، محمدحسین زاهدیان تجنکی و علی نجفی توانا (1400)، در مقاله خود تحت عنوان «کالا سازی محیط‌زیست، جرم پنهان دولت‌ها»، تغییرات اقلیمی و جرائم زیست‌محیطی را عاملی برای بی‌نظمی و بی‌ثباتی دولت‌ها معرفی می‌کنند.

جواد صالحی (1400)، در مقاله خود تحت عنوان «وضعیت میانمار در پرتو اصل صلاحیت سرزمینی عینی»، چنین بیان می‌کند که رسیدگی به وضعیت میانمار در دادگاه کیفری بدون در نظر گرفتن عضویت آن در اساسنامه با ارجاع وضعیت مجرمانه دولت غیر عضو دادگاه کیفری از سوی شورای امنیت برای تحقق صلح قابل‌مقایسه است، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتكابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند

محمدرضا دانش شهرکی (1398)، در مقاله خود تحت عنوان «ماهیت حقوقی جنایت‌ها ارتكابی بر مسلمانان فراموش شده میانمار»، چنین بیان می‌کند که اگر فردی موارد پنج‌گانه جنایت نسل‌زدایی را بیان کند ولی قصد نابودی گروه‌های موردحمایت کنوانسیون را نداشته باشد عمل او نسل‌زدایی نیست، چراکه یکی از ارکان مهم جنایت نسل‌زدایی قصد مجرمانه است که در جنایت موصوف باید قصد نابودی گروه قومی یا مذهبی را داشته باشد، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتكابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند

علی رحمتی و حسین میر محمدصادقی (1398)، در مقاله خود تحت عنوان «امکان‌سنجی تعقیب و محاکمه مرتکبان جنایت‌ها اخیر در میانمار در عرصه ملی و بین‌المللی»، چنین گفته که اوج ارتكاب جنایت‌ها دهشتناک علیه مسلمانان روئینگیا اخیراً تحت حمایت دولت میانمار و به‌ویژه نیروهای نظامی و امنیتی این کشور صورت گرفته، ولی تاکنون درباره تأثیر جنایت‌ها در میانمار علیه امنیت ملی ایران سخنی به میان نیآورده است.

سید مهدی قریشی و رضا نیکوخواه سر نقی (1397)، در مقاله خود تحت عنوان «نقض حقوق بشر در خصوص مسلمانان میانمار با تأکید بر کنوانسیون منع مجازات و کشتار دسته‌جمعی (ژنو ساید)»، چنین گفته که مسلمانان میانمار از قرن‌ها قبل در سرزمین میانمار سکونت داشته‌اند و در کنار سایر ادیان از جمله بودائیان زندگی کرده‌اند اما با به قدرت رسیدن بودائیان اقدامات نسل‌زدایی و جنایت علیه بشریت و نقض فاحش حقوق اولیه آنان اتفاق افتاده است و با توجه به اینکه دولت میانمار عضو دادگاه بین‌المللی کیفری نبوده و صلاحیتش را نپذیرفته است ادعای ارتکاب نسل‌زدایی قابل طرح در دادگاه نیست، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتکابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند.

مجید بزرگمهری و مهسا کیارستمی (1396)، در مقاله خود تحت عنوان «نقض حقوق بشر به واسطه اقدامات تروریستی و سازوکار مبارزه آن»، چنین گفته که بدون تردید قوانین ضد تروریست تأثیرات عمیقی بر حقوق و آزادی‌های فردی از جمله، حق دادرسی منصفانه، حق عدم بازداشت خودسرانه، رهایی از شکنجه و رفتار و یا مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرکننده، حق آزادی بیان، حق برخورداری از زندگی خصوصی، حق عدم تبعیض، حق اصلاح و بهبود مؤثر برای نقض حقوق بشر دارد، لذا نمی‌توان و نباید احترام به حقوق بشر را در هیچ شرایط و اوضاع و احوالی مانعی برای مبارزه علیه تروریسم دانست، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتکابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند.

علی‌رضا روستایی (1395)، در مقاله خود تحت عنوان «پاک‌سازی قومی مسلمانان میانمار؛ جنایت‌ها علیه بشریت یا نسل‌زدایی»، بیان نموده که نسل‌های مختلف مسلمانان روهینگیا مکرر آواره‌سازی اجباری را تحمل کرده‌اند و همچنین بیان می‌کند چنانچه که آواره‌سازی اجباری همراه با خشونت و از بین رفتن باشد جنایت نسل‌زدایی محسوب می‌شود، ولی تاکنون بحثی راجع به تأثیر جنایت‌ها ارتکابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی مبحثی بیان ننموده‌اند.

3- مفهوم شناسی نظری

در این قسمت از پژوهش به بررسی مفاهیم متغیر و وابسته تحقیق می‌پردازیم.

3-1- جنایت‌های بین‌المللی

جنایات موضوع اصل صلاحیت جهانی جنایت‌های بین‌المللی هستند و جرائم بین‌المللی به دودسته جرائم بین‌المللی مهم که از آن تحت عنوان جرائم بین‌المللی ذاتی هم یاد شده است، منظور از جرائم بین‌المللی مهم یا ذاتی، جنایت‌های نسل‌زدایی، جنایت‌های علیه بشریت و جنایت‌های جنگی است که به تعبیر اساسنامه دادگاه کیفری بین‌المللی فجیع‌ترین جنایاتی است که موجب اضطراب

جامعه بین‌المللی شده و وجدان بشریت به شدت از آن یکه خورده است (پوربافرانی، 1391:231) بنابراین می‌توان گفت جنایت‌های بین‌المللی به جنایت‌هایی گفته می‌شود که با عنایت به مهم بودن آن‌ها مورد توجه مجامع بین‌المللی است.

2-3- بی‌ثباتی اقتصادی

بی‌ثباتی مالی برگرفته از نظریه کینز بوده (حسینی دوست و همکاران، 1401:136) و به معنای آن است که تغییر وضع اقتصادی کشورها به اندازه‌ای باشد که کشورها را در وضعیت بحرانی قرار دهد. به عبارت دیگر زمانی کشور در وضعیت بی‌ثباتی قرار بگیرد مسلماً منجر به بی‌نظمی و آشوب شده و این اختلال در روند سیاسی کشور نیز تأثیر گزار خواهد بود. مسئله ثبات اقتصادی در ادبیات اقتصادی و مجامع سیاست‌گذاری از نیمه دوم دهه 1990 و به دنبال ابعاد سیاسی، اجتماعی و اقتصادی بحران سیاسی جنوب شرقی صورت گرفت. ثبات سیستم مالی را می‌توان به انسان سالمی تشبیه کرد که کل سیستم بدن او از همه نظر سالم و ایدئال است و هیچ بیماری او را تهدید نمی‌کند. ثبات مالی با جنبه‌های مختلف سیستم مالی در ارتباط است، در سطح خرد، ساختار بازار و مؤسسات مالی تأثیر منفی بر ثبات مالی خواهد گذاشت (آقایی و همکاران، 1397:32)

4- جنایت‌های ارتكابی در میانمار

جنایت‌ها ارتكابی در میانمار شامل جنایت‌ها علیه بشریت و جنایت‌ها جنگی و نسل‌زدایی، باعث کشتار طیف وسیعی از مسلمانان و کاهش جمعیت و نیروی کار اقتصادی در میانمار شده و از سویی دیگر با ایجاد تخریب، آتش‌سوزی، انتقال اجباری و مهاجرت باعث بی‌ثباتی اقتصادی کشورها می‌شوند.

4-1- جنایت نسل‌زدایی در میانمار

کلمه ژنو ساید از Genos به معنی نژاد، ملت یا قوم و کلمه لاتین Cide به معنی کشتن تشکیل شده است. این کلمه را در فارسی به کشتار دسته‌جمعی، قتل‌عام، نسل‌زدایی، زیست‌زدایی، نسل‌زدایی و مانند آن‌ها ترجمه کرده‌اند و گاهی نیز کلمه ژنوساید را به کار می‌برند. (داودی و ابوذری، 1397:122) نخستین بار حقوقدان لهستانی به نام رافائل لمکین، در سال 1933، واژه نسل‌زدایی را در پنجمین کنفرانس وحدت حقوق جزای بین‌المللی در مادرید مطرح کرد. او معتقد بود کشتار جمعی یعنی نابودی یک ملت یا یک قوم و منظور از کشتار دسته‌جمعی را طرحی می‌دانست که گروه‌های ملی را به ویرانی می‌کشد تا در نهایت به از بین بردن فیزیکی این گروه‌ها بیانجامد. (دانش شهرکی و مردانی، 1398:46) نسل‌زدایی مسلمانان روهینگیا جلوه‌های مختلفی داشته، یکی از این جلوه‌ها راهبرد موسوم به استراتژی چهار گام است، و از چهار گام اصلی برای نسل‌زدایی استفاده می‌کند: قطع غذا، بودجه، اطلاعات و حمایت مردمی، سازمان‌های غیردولتی مختلف میانمار گزارش‌هایی را در مورد این عملیات منتشر کرده‌اند

که نشان می‌دهد، نظامیان میانمار به قتل غیرنظامیان، تجاوز به زنان و دختران، و سوزاندن روستاها در ایالت کچین، کارن، مون و شان اقدام کرده‌اند (سلیمی و شفیی، 1397: 29)

2-4- جنایت‌های علیه بشریت در میانمار

جنایت علیه بشریت سابقه‌ای به درازای عمر بشر دارد (زمانی و همکاران، 1395: 93) ولی با این حال پیش از جنگ جهانی دوم در حقوق بین‌المللی سخنی از آن در میان نبود. (بیگ زاده و میرزاده، 1394: 52) این واژه به‌طور جسته‌وگریخته از قرن‌ها مورداستفاده قرار می‌گرفت ولی در شکل فعلی آن در سال 1915 به کار رفت. این جنایت اولین بار در منشور نورنبرگ به‌عنوان یک جنایت تبیین و در قالب یک سند بین‌المللی تعریف شد. (سلیمی و کاشان، 1393: 6) جنایت علیه بشریت بخشی از قواعد آمره بین‌المللی بوده و قوانین ابطال‌ناپذیر حقوق بین‌الملل را شکل می‌دهد. (سجادپور و ملکی، 1398: 11) این جنایت توسط یک دولت و یا سازمان‌هایی که دسترسی به قدرت سیاسی دارند طراحی و به‌صورت یک حمله گسترده یا سازمان‌یافته بر ضد هر جمعیت غیرنظامی ارتکاب می‌یابد. (میر وحیدی و فخار حسینی، 1396: 13) جنایت علیه بشریت یکی از جنایت‌های است که دولت میانمار علیه مسلمانان مرتکب آن می‌شود، می‌توان قاطعانه گفت جنایت علیه بشریت تبعید و انتقال اجباری مسلمانان میانمار به‌صورت گسترده صورت گرفته است و منجر به تغییر آرایش قومی ایالت آرکان در کشور میانمار شده است (روستایی و همکاران، 1395: 68) در ارتباط با اساسنامه رم به نظر می‌رسد که شرایط کلی ارتکاب جنایت‌های علیه بشریت، تبعید و انتقال اجباری جمعیت علیه مسلمانان روهینگیا وجود داشته باشد (روستایی، آرش پور، 1395: 59)

4-3- جنایت‌های جنگی در میانمار

پیشینه تاریخی جرائم جنگی و اهمیت حفظ صلح و ثبات جامعه جهانی سبب گردیده است که در عرصه حقوق بین‌الملل جرائم جنگی نقض مقررات حقوق بشردوستانه بین‌المللی به شمار آید. این جرائم قدمتی طولانی‌تر از سایر جرائم بین‌المللی دارد، از این رو حقوق بین‌الملل عرفی مقدم بر حقوق بین‌الملل معاهداتی اعمال ارتكابی در حین مخاصمات مسلحانه را جرم‌انگاری نموده است. اما ورود این دسته از جرائم به عرصه حقوق بین‌الملل معاهداتی، از طریق مواد 228 تا 230 معاهده 1907 لاهه بوده است. (سید زاده ثانی و فرهادی آلاشتی، 1393: 45) جنایت‌ها جنگی جنایت‌های است که ارتکاب آن‌ها درگیری‌های مسلحانه موجب نقض حقوق بین‌الملل عرفی یا مقررات قراردادی متعلق به مجموعه حقوق بین‌الملل بشردوستانه در مخاصمات مسلحانه است (عسکری و مسعودی کوشک، 1397: 185) سازمان ملل متحد در اولین گزارش جامع حقوق بشر خود پس از کودتای میانمار اعلام کرد که ارتش میانمار به نقض سامانمند حقوق بشر پرداخته است که بسیاری از آن‌ها به جنایت‌ها جنگی و جنایت علیه بشریت تبدیل شده

است. میشل باچله، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، گفت که نیروهای امنیتی با استفاده از حملات هوایی و سلاح‌های سنگین در مناطق پرجمعیت و هدف قرار دادن عمدی غیرنظامیان، بی‌توجهی آشکار به جان انسان‌ها نشان داده‌اند. او در بیانیه‌ای درباره این گزارش گفت که بسیاری از قربانیان به سرشان شلیک شده، سوزانده شده‌اند، خودسرانه دستگیر شده‌اند، شکنجه شده‌اند یا به‌عنوان سپر انسانی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. گزارش سازمان ملل می‌گوید که بر اساس مصاحبه با تعداد زیادی از قربانیان سوءاستفاده و شاهدان است که حساب‌های آن‌ها با تصاویر ماهواره‌ای، فایل‌های چندرسانه‌ای تأیید شده و اطلاعات منبع باز تأیید شده است، ارتش با مقاومت مداوم شبه‌نظامیان متحد با دولت سرنگون شده در روستاها مواجه شده است. در گزارش سازمان ملل آمده است که سربازان در منطقه ساگاینگ کشتار دسته‌جمعی انجام داده‌اند و برخی از قربانیان با دست و پای بسته کشته شده‌اند. در ایالت کیه اجساد سوخته زنان و کودکان پیدا شده که برخی از آن‌ها در موقعیت‌هایی قرار داشتند که نشان می‌داد سعی کرده‌اند فرار کنند و زنده‌زنده سوزانده شده‌اند. (www.isna.ir/xdLj4P)

5- نقش جنایت‌های ارتكابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی کشور میانمار

جنایت‌های ارتكابی در میانمار شامل جنایت‌های جنگی، جنایت‌های علیه بشریت و جنایت نسل زدایی هستند. سابقه تاریخی نسل زدایی به‌ویژه اخلاص گسترده در نظام اقتصادی کشورها در مرحله مقدماتی کنوانسیون نسل زدایی مورد حمایت چند کشور قرار گرفته است. با وجود اخلاص گسترده بین‌المللی در نظام اقتصادی کشورها از نظر حقوق بین‌الملل، جرم‌انگاری جنایت‌های فرامرزی در حال تکوین است (نمایان و امیری، 2025: 1400). علی‌رغم تأثیرات جنایت‌های موصوف بر نظام اقتصادی کشورها، عواملی چون؛ قتل، تخریب منابع طبیعی، تخریب محصولات کشاورزی و آتش‌سوزی منازل مسکونی در میانمار و متقابلاً بازسازی مناطق از بین رفته و جایگزین نمودن محصولات کشاورزی و از بین رفتن نیروهای فیزیکی و انسانی همگی نیازمند هزینه‌های زیادی بوده و باعث بی‌ثباتی اقتصادی و اخلاص در نظام اقتصادی کشور میانمار می‌شود.

6- نقش جنایت‌های ارتكابی در میانمار بر بی‌ثباتی اقتصادی سایر کشورها

در این قسمت از پژوهش، پس از شناسایی اجمالی جنایت‌های ارتكابی در میانمار، تأثیر هر کدام را بر بی‌ثباتی اقتصادی کشورها بررسی می‌کنیم.

6-1- بی‌ثباتی اقتصادی متأثر از جنایت جنگی

در ماده 8 اساسنامه رم که سند مؤسس دادگاه کیفری بین‌المللی، مصادیق جنایات جنگی بر شمرده شده‌اند، از جمله ارتكاب اقدامات زیر علیه غیرنظامیان، قتل عمد، شکنجه یا رفتار غیر انسانی از جمله آزمایش‌های بیولوژیکی، وارد کرد رنج شدید یا

آسیب جدی به بدن یا سلامت افراد، بنابراین با کاهش جمعیت و به‌مراتب کاهش نیروی انسانی فعال که عامل اصلی پیشرفت اقتصادی هر کشوری هست، به‌مراتب باعث کاهش روند اقتصادی و بی‌ثباتی اقتصادی خواهد شد. در ادامه ماده 8 اساسنامه دادگاه کیفری بین‌المللی دیگر مصادیق جنایت‌ها جنگی شامل تخریب و تصرف اموال در سطح گسترده که به‌صورت غیرقانونی و مغرضانه انجام گیرد و نتوان آن را به دلیل ضرورت نظامی توجیه نمود، حمله عمدی به غیرنظامیان و اهداف غیرنظامی مانند شهرها، روستاها، مدارس، بیمارستان‌ها، بناهای تاریخی و هر مکانی که هدف نظامی محسوب نشود از دیگر مصادیق جنایت جنگی محسوب می‌شود. از آنجایی که تخریب عمدی اموال شامل منازل مسکونی و مدارس و بیمارستان‌ها و بناهای تاریخی، هر کدام نیازمند بازسازی و مرمت توسط اشخاص و خصوصاً مکان‌های عمومی مانند مدرسه نیازمند مرمت توسط دولت‌ها می‌باشد بنابراین تأثیرات منفی بر اقتصاد کشورها خواهد داشت. از سویی حملات نظامی به روستاها باعث تخریب منابع طبیعی؛ آتش‌سوزی کشتزارها و از بین رفتن ارزاق عمومی، و کاهش شدید محصولات کشاورزی خواهد شد که علاوه بر کمبود شدید محصولات کشاورزی دولت‌های درگیر ناچار به واردات محصولات از سایر کشورها خواهند شد که این مهم نیز نیازمند صرف هزینه‌های مالی گزاف و به‌مراتب کاهش رشد اقتصادی کشورها خواهد شد. یکی دیگر از مصادیق جنایت‌ها جنگی انتقال اجباری خواهد بود که انتقال اجباری علاوه بر کاهش جمعیت کشور مبدأ باعث مشکلات جدی برای کشور مقصد مانند تأمین معیشت و مسکن افراد برای دولت‌ها خواهد شد.

6-2- بی‌ثباتی اقتصادی متأثر از جنایت نسل‌زدایی

جنایت نسل‌زدایی یکی از اعمال مشروح زیر است که به‌قصد نابود کردن تمام، یا بخشی از یک گروه ملی، قومی، نژادی یا مذهبی ارتکاب می‌یابد:

الف) قتل اعضای گروه

ب) ایراد آسیب شدید به تمامیت جسمی یا روانی اعضای گروه.

ج) قراردادن عمدی اعضای گروه در شرایط زیستی نامناسب که منجر به نابودی جسمی کامل یا بخشی از اعضای آن گروه شود.

د) اقداماتی به‌قصد جلوگیری از تولد آن گروه.

ه) انتقال اجباری اعضای گروه به گروه دیگر.

همان‌طور که مشخص است در جنایت نسل‌زدایی نیز قتل اعضای گروه اتفاق می‌افتد و همچنین نابودی جسمی کامل اعضای گروه و جلوگیری از تولد گروه که جمیع این اقدامات اثر مستقیمی در کاهش جمعیت انسانی و نیروی فعال دارد که به تبع آن تأثیرات مثبتی بر بی‌ثباتی اقتصادی کشورها خواهد گذاشت.

6-3- بی‌ثباتی اقتصادی متأثر از جنایت علیه بشریت

جنایت‌های علیه بشریت توسط یک دولت و یا سازمان‌هایی که دسترسی به قدرت سیاسی دارند طراحی و به صورت یک حمله گسترده یا سازمان‌یافته بر ضد هر جمعیت غیرنظامی ارتكاب می‌یابد. پرجمعیت‌ترین دین پس از مسیحیت، اسلام است و پیروان آن از جمعیت زیادی در جهان تشکیل می‌شود، بنابراین با کاهش جمعیت مسلمانان به مراتب و کاسته شدن نیروی کار، باعث کاهش رشد اقتصادی می‌شود، با توجه به جنایت‌ها بی‌رحمانه دولت میانمار علیه مسلمانان آن که باعث قتل و کشتار دسته‌جمعی آنان می‌شود و به مراتب باعث کاهش جمعیت مسلمانان و در معرض خطر قرار گرفتن مسلمانان و به تبع کاهش رشد اقتصادی آنان خواهد شد. به طوری که بر اساس گزارش توسعه انسانی که هر ساله سازمان ملل منتشر می‌کند، جمعیت یک کشور ثروت واقعی همان کشور است (علی‌بی، 1394: 107) چون که سطح رشد اقتصادی و رسیدن به رشد بالا، بستگی به نیروی جوان در آن کشور داشته (مینایی و زهدی، 1391: 74) و میزان جمعیت و نرخ رشد آن، می‌تواند اثرات مهم و تعیین‌کننده‌ای بر رشد اقتصادی کشور داشته باشد (پناهی و عباسی اصل، 1392: 30) رابطه بین جمعیت و توسعه اقتصادی از سال‌ها قبل مورد توجه دانشمندان و اقتصاددانان بوده و توجه جهانیان را به خود جلب کرده است (بخشی دستجردی و همکاران، 1390: 114) به این خاطر که جمعیت یکی از مهم‌ترین مقوله‌هایی بوده که تغییرات آن اثرات اقتصادی به‌جای می‌گذارد (رجبران، 1398: 25) به عبارت دیگر منابع انسانی به‌عنوان یکی از عوامل کلیدی تولید، نقش مهمی در توسعه و پیشرفت یک جامعه ایفا می‌کند (فولادی، 1399: 146) بنابراین واضح و مشخص است که کاهش نیروی انسانی به هر علتی می‌تواند تأثیرات به‌سزایی در کاهش و بی‌ثباتی اقتصادی داشته باشد.

تخریب و آتش‌سوزی منازل مسکونی و محل سکونت اتباع میانماری تأثیر به‌سزایی در بی‌ثباتی اقتصادی دارد چراکه زمانی که تخریب منازل صورت می‌گیرد پس از آن دولت میانمار درصدد بازسازی منازل تخریب‌شده آمده و میزان قابل توجهی از درآمد مالی کشورها صرف جبران خسارات و بازسازی آن‌ها خواهد شد. از سویی آوارگی مسلمانان و مهاجرت آنان به کشورهای مختلف هزینه‌های هنگفتی بر کشورهای مهاجرپذیر گذاشته و باید معیشت آنان، شغل، آموزش و محل سکونت آنان توسط

کشور پذیرنده تأمین شود که این خود بار مالی زیادی بر کشورها خواهد شد و به تبع آن بر بی‌ثباتی اقتصادی آنان افزوده خواهد شد.

نتیجه‌گیری

جنایت‌های ارتكابی در میانمار باعث کشتار وسیع مسلمانان شده، و باعث نابودی جمعیت و ایجاد بی‌ثباتی اقتصادی و در نتیجه ایجاد ناامنی در کشورها خواهد شد. از سویی دیگر آن‌ها با تخریب منازل مسکونی مسلمانان روهینگیا با وارد کردن خساراتی وسیع، دولت مجبور به بازسازی منازل مسکونی خواهد شد که این خود لازمه هزینه‌های مالی زیادی جهت بازسازی خواهد شد. و از طرفی انتقال اجباری مسلمانان روهینگیا و مهاجرت آن‌ها به کشورهای مختلف بار مالی زیادی بر دوش کشورهای مهاجرپذیر خواهد گذاشت و لاجرم باید منزل، مسکن، پوشاک، بهداشت و آموزش آن‌ها توسط دولت‌های مهاجرپذیر تأمین شود که این خود نیز باعث بی‌ثباتی اقتصادی کشورها خواهد شد، به همین منظور پیشنهاد می‌شود برای جلوگیری از این همه بی‌نظمی در جهان که باعث بی‌ثباتی اقتصادی می‌شود لازم است مجامع بین‌المللی با ورود خود و انجام اقدامات قانونی و قاطع مانع کشتار بی‌رویه مسلمانان میانمار شوند. پیشنهاد می‌گردد که:

- جوامع بین‌المللی با استفاده از سازوکارهای قانونی مانع کشتار مسلمانان شوند و مرتکبین جنایت‌ها ارتكابی را با رعایت اصل تناسب جرم و مجازات، به سزای اعمال خود برسانند.
- رویه واحدی در کشورها از باب جرم‌انگاری جنایت‌ها ارتكابی که جنبه بین‌المللی دارند، اتخاذ گردد و کشورها جرائم مذکور را که تحت عنوان جنایت‌ها بین‌المللی شناخته می‌شود را به‌طور مستقل در قوانین خود جرم‌انگاری نمایند.
- از باب تأثیرات منفی بر بی‌ثباتی اقتصادی، عاملان و مسببان بی‌ثباتی را به پرداخت چندین برابری غرامات و خسارات وارده، جهت جبران اقدامات انجام‌شده محکوم نمایند.
- کشورها، سازمان‌ها، نهادها و یا اشخاص مؤثر بر وقوع جنایت‌ها و بی‌ثباتی اقتصادی، تحت تحریم شدید نهادها و سازمان‌های بین‌المللی و سایر کشورها قرار گرفته، زیرا هم عاملان به‌نوعی تحت تنگنای ناشی از تحریم قرار می‌گیرند و هم اینکه واکنش انجام‌شده، جنبه پیشگیرانه برای دولت‌ها و سایر اشخاص مستعد چنین اقداماتی دارد.

منابع

1. بخشی دستجردی، رسول؛ خاکی نجف‌آبادی، ناهید (1390)، «بررسی تأثیر جمعیت بر رشد اقتصادی در چارچوب الگوی رشد بهینه در اقتصاد ایران»، مجله تحقیقات اقتصادی، دوره 46، شماره 1
2. بزرگمهری، مجید؛ کیارستمی، مهسا (1396)، «نقض حقوق بشر به‌واسطه‌ی اقدامات تروریستی و سازوکار مبارزه با آن»، نشریه سیاست جهانی، شماره 19
3. بیگ زاده، ابراهیم؛ میرزاده، منا (1394)، «مقایسه شدت جرم و مجازات جنایت‌ها علیه بشریت و جنایت‌ها جنگی»، نشریه تحقیقات حقوقی، شماره 71
4. رحمتی ترکاشوند، سجاد؛ بیگی، جمال؛ پور قهرمانی، بابک (1401)، مطالعه فقهی حقوقی جنایت‌ها ارتكابی در میانمار، فصلنامه دستاوردهای نوین در حقوق عمومی، سال اول، شماره چهارم
5. بیگی، جمال؛ تیموری، مهرداد (1400)، نگاهی بر نسل‌زدایی فرهنگی به‌مثابه جنایت بین‌المللی، فصلنامه علمی مطالعات بین‌المللی پلیس، دوره 12، شماره 47
6. پناهی، حسین؛ عباسی اصل، رضا (1392)، بررسی تأثیر ساختار سنی جمعیت بر رشد و توسعه کشورهای با درآمد بالا، جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه، دوره 2، شماره 1
7. پوربافرانی، حسن (1399)، حقوق جزای بین‌الملل، چاپ سیزدهم، تهران: انتشارات جنگل.
8. حسینی دوست، سید احسان؛ نصراللهی، رسول؛ جعفری، آتیه (1401)، بررسی عوامل مؤثر بر بی‌ثباتی مالی در کشورهای در حال توسعه، فصلنامه اقتصاد باثبات، دوره 3، شماره 1
9. دانش شهرکی، محمدرضا؛ مردانی، نادر (1398)، ماهیت حقوقی جنایت‌ها ارتكابی بر مسلمانان فراموش شده میانمار، دو فصلنامه علمی مطالعات حقوق بشر اسلامی، دوره 8، شماره 16
10. داودی، مهدی؛ ابوذری، مهرانوش (1397)، نسل‌زدایی در میانمار از منظر حقوق بشر و حقوق بین‌الملل، مطالعات حقوق بشر اسلامی، شماره 14
11. رحمتی، علی (1398)، دادگاه‌های کیفری مختلط و نقش آن‌ها در مقابله با بی‌کیفری، رساله مقطع حقوق کیفری و جرم‌شناسی، دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی

12. روستایی، علیرضا؛ آرش پور، علیرضا (1395)، «پاک‌سازی قومی مسلمانان میانمار؛ جنایت علیه بشر یا نسل‌زدایی؟»، فصلنامه پژوهش حقوق کیفری، شماره 15
13. روستائی، علیرضا؛ آرش پور، علیرضا (1396)، تحلیل حقوقی خشونت علیه مسلمانان میانمار به‌مثابه جنایت نسل‌زدایی، فصلنامه مطالعات حقوق عمومی دانشگاه تهران، دوره 4، شماره 47
14. زمانی، سید قاسم؛ فرحی، حسین؛ شهبازی، آرامش (1395)، تحریم‌های یک‌جانبه علیه ایران از منظر حقوق بین‌الملل کیفری: جنایت علیه بشریت؟، نشریه پژوهش‌های حقوق جزا و جرم‌شناسی، شماره 7
15. زمانی، سید قاسم؛ حسینی اکبر نژاد، هاله (1388)، «اصل صلاحیت جهانی در آینه دادگاه کیفری بین‌المللی»، فصلنامه پژوهش حقوق عمومی، دوره 11، شماره 26
16. سجادپور، سید محمد کاظم؛ ملکی، علی‌اکبر (1398)، شورای حقوق بشر و جنایت‌ها بین‌المللی در بحران سوریه، فصلنامه سیاست خارجی، دوره 33، شماره 3
17. سلیمی، صادق؛ کاشان، حبیب (1393)، بررسی انطباق اقدامات رژیم اسرائیل بر مصادیق جنایت علیه بشریت در سرزمین‌های اشغالی، تحقیقات حقوقی آزاد، دوره 7، شماره 24
18. سید زاده ثانی، سید مهدی؛ فرهادی، آلاشتی، زهرا (1393)، تمایز میان جنایت‌ها جنگی در منازعات بین‌المللی و داخلی: مصادیق و مبانی، پژوهش‌نامه ایرانی سیاست بین‌الملل، دوره 3، شماره 1
19. شفیعی، نوذر؛ سلیمی، رویا (1389)، «تبیین عملکرد سازمان ملل متحد در قبال نسل‌زدایی در میانمار»، فصلنامه پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام، سال نهم، شماره اول
20. عسکری، پوریا؛ مسعودی کوشک، حمید (1397)، تخریب میراث فرهنگی سوریه توسط داعش و راهکارهای مقابله با آن در حقوق بین‌الملل، فصلنامه حقوق بین‌المللی، دوره 35، شماره 58
21. علیی، محمدولی (1394)، نقش جمعیت و سیاست‌های جمعیتی در استحکام ساخت درونی قدرت نظام جمهوری اسلامی ایران، آفاق امنیت، دوره 8، شماره 28
22. عماد زاده، مصطفی؛ دلالی اصفهانی، رحیم؛ صمدی، سعید؛ محمدی، فرزانه (1388)، اثر کیفیت نیروی کار بر رشد اقتصادی در منتخبی از کشورها، نشریه اقتصاد مقداری، دوره 6، شماره

23. فولادی، محمد (1399)، تحلیلی بر پیامدهای کاهش باروری و جمعیت در ایران، مجله معرفت فرهنگی اجتماعی،

شماره 43

24. قریشی، سید مهدی؛ نیک‌خواه سرنقی، رضا؛ محسنی، روح اله (1397)، نقض حقوق بشر در خصوص مسلمانان میانمار

با تأکید بر کنوانسیون منع و مجازات کشتار دسته‌جمعی (ژنو ساید)، همایش ملی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در

ایران

25. مندلی، رابرت (1379)، چهره متغیر امنیت ملی، تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی

26. قریشی، مهدی (1397)، «نقض حقوق بشر در خصوص مسلمانان میانمار با تأکید بر کنوانسیون منع مجازات و کشتار

دسته‌جمعی»، دانشگاه تهران، پنجمین همایش ملی پژوهش‌های مدیریت در جمهوری اسلامی ایران

27. میر وحیدی، وحید؛ فخارحسینی، مینا (1390)، بررسی جنایت‌ها علیه بشریت و دادگاه‌های صالح به رسیدگی، سومین

کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم و مهندسی

28. مینایی، حسین؛ زهدی، یعقوب (1391)، بررسی میزان تأثیر انسجام اجتماعی و تغییرات جمعیتی بر امنیت ملی جمهوری

اسلامی ایران، راهبرد دفاعی، دوره 10، شماره 39

29. نمایان، پیمان؛ امیری، نجات (1400)، شناسایی و کشف جرم اخلال گسترده بین‌المللی در نظام اقتصادی کشورها در

نظام حقوق بین‌الملل معاصر و مرزهای جنوب سودان، فصلنامه علمی مطالعات حقوق بشر اسلامی، دوره 10، شماره 2

30. هادی، سعادت (1397)، بررسی حقوقی قتل عام در ایران مطالعه موردی سردشت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، ارومیه:

دانشگاه ارومیه.

A look at the Crimes Committed in Myanmar and its Effect on the Economic Instability of Countries

Sajjad Rahmati^۱

Jamal Beigi^۲

Babak Pourgahremani^۳

Abstract

Economic security is necessary for national security, and economic progress also leads to social, cultural and military progress, and if security is not provided, all the aforementioned activities will be disrupted. One of the things that endangers the economic security of countries is the crimes committed in Myanmar, which include; The crimes of genocide are against humanity and war. This article seeks to examine how the crimes committed in Myanmar affect the economic instability of countries. The research method is descriptive and analytical, and data collection is also in the form of data collection. The method of conducting the research was qualitative and the findings of the research indicate that according to the crimes committed in Myanmar, migration has increased and as a result, the gross national product has also decreased. Also, the killing of Muslims, destruction, as well as murder and looting in this country, causes damage to the economic bases in other countries.

Key words: International Crime, Genocide, Crime Against Humanity, Economic Instability, Myanmar.

^۱- PhD student, Criminal Law and Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran

^۲- Associate Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran (Corresponding Author) jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir

^۳- Associate Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran